

Legal Alert

29 mai 2019

În acest număr:

Modificări la nivel european ale cadrului legal aplicabil din perspectiva protecției consumatorilor contractelor de vânzare de bunuri și furnizării de conținut digital și servicii digitale

În data de 22 mai 2019, a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene un pachet legislativ care cuprinde o Directivă privind contractele de furnizare de conținut și servicii digitale și o Directivă privind contractele de vânzare de bunuri.

Noul pachet urmărește adaptarea legislației europene la realitățile actuale în scopul sporirii nivelului de protecție acordat consumatorilor, atât în cazul achiziționării de bunuri, dar și în cazul accesării cu titlu oneros (fie prin plata unui preț, fie prin furnizarea de date cu caracter personal) de conținut digital sau servicii digitale.

Modificări la nivel european ale cadrului legal aplicabil din perspectiva protecției consumatorilor contractelor de vânzare de bunuri și furnizării de conținut digital și servicii digitale

În data de 22 mai 2019, a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene un pachet legislativ care cuprinde o Directivă privind contractele de vânzare de bunuri („**Directiva privind vânzarea de bunuri**”) și Directivă privind contractele de furnizare de conținut și servicii digitale („**DCD**”).

Cele două directive incluse în pachetul legislativ trebuie să se completeze reciproc și urmăresc creșterea nivelului de protecție acordat consumatorilor în cadrul contractelor de vânzare de bunuri, dar și în cazul accesării cu titlu oneros (fie prin plata unui preț, fie prin furnizarea de date cu caracter personal) de conținut digital sau servicii digitale.

Adoptarea celor două directive face parte din inițiativa Uniunii Europene privind Piața Unică Digitală, având drept obiectiv facilitarea accesului clienților la bunuri, conținut digital și servicii digitale și creșterea încrederii consumatorilor în comerțul electronic.

Prevederile DCD și ale Directivei privind vânzarea de bunuri sunt complementare, intenția legiuitorului european fiind de a adapta legislația în materia protecției consumatorilor la realităților tehnologice actuale. Mai precis, se asigură drepturi similare consumatorilor, atât la accesul de conținut digital/servicii digitale, cât și la achiziționarea de produse.

Termenul de transpunere al celor două directive este 1 iulie 2021, iar dispozițiile acestora vor deveni aplicabile începând cu 1 ianuarie 2022.

În continuare vom prezenta pe scurt principalele elemente de noutate introduse de fiecare din cele două directive:

Directiva privind vânzarea de bunuri

Directiva privind vânzarea de bunuri va abroga Directiva 1999/44/CE privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe (transpusă în legislația din România prin Legea nr. 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora).

Aceasta reglementează condițiile în care consumatorii beneficiază de garanție în cadrul contractelor de vânzare de bunuri, fie că vorbim despre bunuri tradiționale sau despre bunuri cu elemente digitale (cum ar fi de exemplu electrocasnicele smart sau telefoanele mobile).

Spre deosebire de Directiva 1999/44/CE, Directiva privind vânzarea de bunuri clasifică cerințele de conformitate deja reglementate de Directiva 1999/44/CE în două categorii: cerințe obiective de conformitate (care vizează o serie de condiții minime pe care trebuie să le îndeplinească bunul achiziționat) și cerințe subiective de conformitate (care vizează calitățile bunului în baza prevederilor contractuale agreeate cu consumatorul). De asemenea, Directiva privind vânzarea de bunuri introduce un nou criteriu subiectiv de conformitate, respectiv furnizarea de actualizări conform dispozițiilor contractului de vânzare, în cazul bunurilor cu elemente digitale). Practic, vânzătorul va avea obligația de a oferi actualizarea conținutului digital sau a serviciului digital integrat în bunul vândut.

Tot în cazul bunurilor cu elemente digitale, Directiva privind vânzarea de bunuri introduce responsabilități suplimentare pentru vânzător. Astfel, vânzătorul are obligația:

- să asigure informarea consumatorului cu privire la actualizările disponibile și cu privire la consecințele neinstalării acestora de către consumator; și
- furnizarea actualizărilor, inclusiv a actualizărilor de securitate, care sunt necesare pentru a menține conformitatea acelor bunuri.

De asemenea, Directiva privind vânzarea de bunuri detaliază definiția **garanției comerciale**, conturând mai clar sfera acestei de aplicare. Astfel, garanția comercială va fi definită drept *„orice angajament din partea vânzătorului sau a unui producător față de consumator, în plus față de obligațiile legale care îi revin vânzătorului referitoare la garanția de conformitate, de a rambursa prețul plătit sau de a înlocui, a repara sau a întreține bunurile în orice mod, în cazul în care acestea nu corespund specificațiilor sau oricărei alte cerințe **care nu este legată de conformitate**”*.

Directiva privind vânzarea de bunuri introduce anumite modificări și în ceea ce privește termenele aplicabile în acest domeniu și oferă statelor membre posibilitatea de a introduce modificări suplimentare. Astfel:

- termenul în care se prezumă că neconformitatea exista la momentul livrării produsului crește de la 6 luni la 1 an;
- statele membre pot crește acest termen în care se prezumă neconformitate până la 2 ani;
- statele membre pot menține sau introduce termene mai lungi de garanție legală, deși termenul de garanție legală rămâne de 2 ani;
- statele membre pot reglementa termene în care consumatorii să își poată exercita drepturile referitoare la garanție (i.e., termene în care consumatorul este obligat să informeze vânzătorul cu privire la lipsa de conformitate), care nu pot fi mai mici de 2 luni.

Deși măsurile corective pe care consumatorul le are la dispoziție în cazul unei neconformități (respectiv, aducerea în conformitate a bunurilor, reducerea proporțională a prețului sau încetarea contractului) nu se modifică față de actuala reglementare, Directiva privind vânzarea de bunuri introduce o serie de elemente de noutate, dintre care menționăm:

- introducerea unor noi situații în care consumatorul poate cere reducerea proporțională a prețului sau încetarea contractului, respectiv cazurile în care
 - se constată o neconformitate, în pofida eforturilor vânzătorului de a o remedia și
 - neconformitatea este de o asemenea gravitate încât justifică o reducere de preț sau dreptul la încetarea imediată a contractului de vânzare;
- posibilitatea consumatorului de a rezilia întregul contract atunci când doar o parte din bunuri sunt neconforme, dar nu poate fi considerat în mod rezonabil că acesta a acceptat doar bunurile conforme.

Directiva privind vânzarea de bunuri oferă statelor membre posibilitatea de a spori sfera entităților care pot introduce o acțiune în fața unei instanțe judecătorești sau a organelor administrative competente pentru a asigura aplicarea dispozițiilor naționale care o transpun, astfel ca aceasta să cuprindă:

- organismele publice sau reprezentanții acestora;
- organizațiile de protecție a consumatorilor;
- organizațiile profesionale.

DCD

DCD urmărește armonizarea regulilor aplicabile în materia contractelor încheiate cu consumatorii ce au ca obiect furnizarea de conținut digital/servicii digitale. Aceasta are în vedere atât situația în care conținutul digital/serviciul digital este furnizat contracost (respectiv, în schimbul unei sume de bani sau orice altă reprezentare digitală a valorii datorate, cum ar fi voucherele electronice sau e-cupoanele), dar și situația în care acesta este furnizat în schimbul datelor cu caracter personal ale consumatorului.

Principalele aspecte care sunt reglementate de DCD sunt reprezentate de:

- conformitatea conținutului digital sau a serviciului digital cu contractul;
- măsuri corective în caz de neconformitate sau în caz de nefurnizare și modalitățile de punere în aplicare a acestor măsuri corective; și
- modificarea conținutului digital sau a serviciului digital.

Criteriile de conformitate aplicabile conținutului digital/serviciilor digitale sunt aceleași ca cele prevăzute de Directiva privind vânzarea de bunuri.

De asemenea, măsurile corective în caz de neconformitate prevăzute de DCD sunt simetrice cu cele prevăzute de Directiva privind vânzarea de bunuri.

La fel, și termene de garanție prevăzute de DCD sunt similare cu cele prevăzute de Directiva privind vânzarea de bunuri, respectiv:

- 2 ani pentru conținutul digital/serviciile digitale furnizat dintr-o dată; și
- toată durata furnizării serviciului digital pentru serviciile digitale furnizate în mod continuu (cum ar fi, serviciile de stocare în cloud).

DCD reglementează condițiile în care comerciantul poate modifica conținutul digital sau serviciul digital (dincolo de ceea ce este necesar pentru a menține în conformitate), în cazul în care contractul prevede furnizarea sau punerea la dispoziția consumatorului a conținutului digital sau a serviciului digital pe parcursul unei anumite perioade. De asemenea, consumatorul are dreptul de a obține încetarea contractului dacă modificarea are un impact negativ asupra accesului consumatorului la conținutul digital sau la serviciul digital sau asupra utilizării acestuia de către consumator, cu excepția cazului în care un astfel de impact negativ este doar minor.

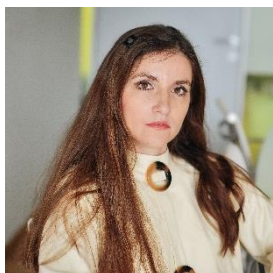
Un alt element de noutate introdus de DCD este reprezentat de obligația comerciantului în caz de reziliere a contractului de a pune la dispoziția consumatorului, la cererea acestuia, orice conținut care nu reprezintă date cu caracter personal, care a fost furnizat sau creat de către consumator în momentul utilizării conținutului digital sau a serviciului digital furnizat de comerciant, cu excepția cazului în care acesta:

- nu are nicio utilitate în afara contextului conținutului digital sau al serviciului digital furnizat de vânzător;
- are legătură doar cu activitatea consumatorului atunci când folosește conținutul digital sau serviciul digital furnizat de comerciant;

- a fost agregat cu alte date de către comerciant și nu poate fi dezagregat sau poate fi dezagregat numai cu eforturi disproporționate.

În mod similar cu Directiva privind vânzarea de bunuri, și DCD oferă statelor membre posibilitatea de a lărgi sfera entităților care pot introduce o acțiune în fața unei instanțe judecătorești sau a organelor administrative competente pentru a asigura aplicarea dispozițiilor naționale care o transpun. În mod suplimentar față de Directiva privind vânzarea de bunuri însă, DCD face referire și la organisme, organizații sau asociații fără scop lucrativ care își desfășoară activitatea în domeniul protecției drepturilor și libertăților persoanelor vizate.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm nu ezitați să ne contactați.

Silvia Axinescu
Senior Managing Associate
+40 730 58 58 37
maxinescu@reff-associates.ro

Andreea Bîră
Senior Associate
+40 733 00 38 72
abira@reff-associates.ro

Reff | Asociații

Reff și Asociații SCA este societate de avocați membră a Baroului București, independentă în conformitate cu reglementările aplicabile profesiei de avocat, și reprezintă rețeaua de societăți de avocați Deloitte Legal în România. Deloitte Legal înseamnă practicile juridice ale membrilor Deloitte Touche Tohmatsu Limited și afiliații acestora care oferă servicii de asistență juridică. Pentru o descriere a serviciilor de asistență juridică oferite de entitățile membre ale Deloitte Legal, vă rugăm accesați: <http://www.deloitte.com/deloittelegal>.

Acest Alert este furnizat cu titlu orientativ și nu trebuie considerat drept serviciu de consultanță. Este bine să solicitați consultanță fiscală/juridică de specialitate înainte de a întreprinde acțiuni bazate pe cuprinsul acestui document.

Această publicație conține doar informații generale și Deloitte Touche Tohmatsu Limited și firmele membre sau afiliate (numite împreună Deloitte Network) nu oferă consultanță sau servicii profesionale prin intermediul acestei publicații. Înainte de a lua orice decizie sau de a acționa într-un mod care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea, trebuie să discutați cu un consultant profesionist. Nicio entitate a Deloitte Network nu va fi răspunzătoare pentru pierderile de orice natură suferite de către persoanele care se bazează pe aceasta publicație.

© 2019. Pentru mai multe detalii, contactați Reff și Asociații SCA